

**I Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi
im. Jana Długosza w Nowym Sączu**

Przedmiotowe Zasady Oceniania

Wiedza o społeczeństwie

Przedmiotem oceny są:

- wiadomości (określone w podstawie programowej)
- umiejętności (praca z mapą, podręcznikiem, źródłem statystycznym, tekstem prawniczym, materiałami ikonograficznymi, filmem)
- zaangażowanie w proces uczenia się (aktywność)

Ocenie podlega:

- stopień opanowania materiału faktograficznego
- dostrzeganie związków przyczynowo-skutkowych
- poprawność stylistyczna wypowiedzi
- stopień zrozumienia tematu
- znajomość pojęć, terminów i postaci z zakresu przedmiotu
- umiejętność korzystania z różnych źródeł informacji
- umiejętność pracy ze źródłem statystycznym, tekstem prawniczym, mapą, materiałem ikonograficznym
- umiejętność porównywania, dostrzegania podobieństw i różnic w procesach społecznych, politycznych, ekonomicznych, kulturowych

Narzędzia pomiaru osiągnięć uczniów:

- sprawdziany i testy obejmujące całość zrealizowanego zagadnienia, np. działu w podręczniku
- kartkówki obejmujące wiadomości z 3 ostatnich lekcji
- wypowiedź ustna
- pisemne prace domowe
- referaty
- projekty
- efekty aktywności na zajęciach
- ćwiczenia z wykorzystaniem arkuszy maturalnych

Zasady i kryteria kontrolowania i oceniania:

- prace kontrolne są obowiązkowe. W razie nieobecności (usprawiedliwionej, trwającej minimum siedem dni) w terminie pisania pracy, wiedza ucznia z podanego zagadnienia zostanie skontrolowana w formie pisemnej lub ustnej w wyznaczonym przez nauczyciela terminie w przeciągu ciągu dwóch tygodni, po upływie 5 dni dydaktycznych od ustania absencji.
- liczba prac kontrolnych pisanych w ciągu roku nie może być mniejsza niż liczba działów tematycznych przewidzianych w programie nauczania

- uczeń raz w semestrze może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji bez podania przyczyny (nie dotyczy to zapowiadanych sprawdzianów i okresów klasyfikacyjnych) – nieprzygotowanie obejmuje również brak podręcznika, zeszytu, zadanej pracy domowej.
- nieprzygotowanie do lekcji uczeń zgłasza na początku zajęć, nie czekając na wezwanie nauczyciela
- brak zadanego zadania należy uzupełnić w przeciągu 2 dni
- zeszyt przedmiotowy jest obowiązkowy – podlega kontroli i ocenie
- materiały dodatkowe, dostarczane przez nauczyciela, powinny zostać umieszczone w zeszycie przedmiotowym
- uczeń ma prawo do nie oceniania po dłuższej (przynajmniej tygodniowej) usprawiedliwionej nieobecności
- uczeń może uzyskać dodatkowe oceny za wykonanie nadobowiązkowych prac, udział w zajęciach pozalekcyjnych oraz sukcesy w olimpiadach i konkursach przedmiotowych
- korzystanie przez ucznia w czasie prac pisemnych z niedozwolonych przez nauczyciela pomocy oraz niesamodzielne rozwiązywanie zadań stanowi podstawę do wystawienia oceny niedostatecznej
- uczeń może poprawić ocenę w przeciągu siedmiu dni szkolnych od jej uzyskania w formie i terminie wskazanym przez nauczyciela; ocena z poprawy w każdym przypadku zostaje wpisana do dziennika i, jeśli jest wyższa od poprzedniej, jest ostateczna – w innym wypadku ostateczną oceną jest uzyskana pierwotnie
- ocenom częściowym nadaje się następujące wagi:
  - sprawdziany i testy – 3,
  - kartkówki, wypowiedzi ustne – 2,
  - pisemne prace domowe, referaty, projekty, efekty aktywności na zajęciach, ćwiczenia z wykorzystaniem arkuszy maturalnych – 1.

WYMAGANIA EDUKACYJNE

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- nie wykazuje żadnych braków w opanowaniu wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania
- wykracza poza treści nauczania przewidziane w programie
- wykazuje szczególne zainteresowanie przedmiotem oraz literaturą popularnonaukową i specjalistyczną zgodną z omawianą na zajęciach problematyką
- umie prezentować i uzasadniać własne stanowisko
- samodzielnie dokonuje selekcji i interpretacji zjawisk, proponuje oryginalne wnioski, dokonuje niezależnych ocen
- wiedzę czerpie z bardzo wielu różnorodnych źródeł i jest wyjątkowo skuteczny w jej zdobywaniu
- dokonuje integracji wiedzy czerpanej z różnych źródeł informacji, z własnych doświadczeń, ocen i refleksji
- w ocenie źródeł informacji jest krytyczny a w ich wykorzystaniu sprawnie oddziela fakty od opinii
- wykonuje samodzielnie trudne zadania, podejmuje się wykonania zadań dodatkowych (samodzielnie i w zespole) znacznie wykraczających poza postawę programową
- aktywnie uczestniczy w zajęciach
- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych
- bierze udział w zajęciach pozalekcyjnych
- godnie reprezentuje szkołę pełniąc funkcje bądź organizując działania społeczne

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- nie wykazuje braków w opanowaniu wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania
- umie prezentować i uzasadniać własne stanowisko
- potrafi przedstawić swoje zadanie na dany temat oraz wytłumaczyć samodzielnie genezę współczesnych światowych problemów
- aktywnie uczestniczy w zajęciach
- wykazuje duże zainteresowanie przedmiotem, umie analizować i interpretować fakty oraz zjawiska historyczne, dokonuje ich oceny i potrafi wyciągać wnioski
- wykorzystuje różne źródła wiedzy i potrafi skorelować ją z wiedzą z innych dziedzin
- wykonuje zadania wykraczające poza podstawowe wymagania programowe
- wykazuje duży stopień znajomości współczesnych problemów świata i kraju
- umiejętnie stosuje posiadaną wiedzę w praktyce
- wykazuje zainteresowanie przedmiotem
- samodzielnie i poprawnie interpretuje wykresy, dane statystyczne, mapy i inne źródła
- uczestniczy w konkursach i olimpiadach właściwych dla przedmiotu
- podejmuje poważniejsze prace pozalekcyjne (samorząd szkolny, gazeta szkolna itp.) ;

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową
- poprawnie rozwiązuje zadania o średnim stopniu trudności, wymagające umiejętności przewidzianych programem nauczania
- potrafi odtwórczo, ale logicznie formułować oceny i wnioski oraz analizować i interpretować procesy społeczne, potrafi umiejscawiać je w czasie i przestrzeni, popełniając nieliczne błędy
- wykazuje aktywność na lekcjach
- nabyte umiejętności próbuje stosować w sytuacjach problemowych
- zna omawianą na lekcjach problematykę oraz w sposób logiczny i spójny ją prezentuje
- rozumie omawiane treści i potrafi wyjaśnić je innym, uogólnia i formułuje wnioski
- zajmuje stanowisko w kwestiach spornych, broni swych poglądów na forum klasy
- umie poprawnie wykorzystać zdobytą wiedzę w praktyce
- wykazuje zainteresowanie omawianą na lekcjach problematyką
- postawa prospołeczna – przejawia inicjatywę bądź jest sprawnym uczestnikiem takich działań na forum szkoły

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową
- ma problemy z łączeniem zdobytej wiedzy w logiczne ciągi, posiada ograniczoną umiejętność analizowania i interpretowania faktów i procesów, jego wiedza jest wrywkowa
- w zakresie podstawowym operuje czasem i przestrzenią
- poprawnie wykonuje zadania przy pomocy nauczyciela
- sporadycznie jest aktywny na lekcjach
- sporadycznie stosuje poprawną terminologię
- wykazuje ogólną orientację w treści zagadnień opracowanych na lekcjach
- rozumie polecenia i instrukcje
- zapamiętuje podstawowe wiadomości dla danego działu tematycznego i samodzielnie je prezentuje, jednak zapamiętywanie dominuje nad ich zrozumieniem
- umiejętności stosuje tylko w sytuacjach typowych
- próbuje dokonywać selekcji i porównania poznanych zjawisk, wyciągać wnioski z dyskusji

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w wiadomościach z podstawy programowej, które jednak nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy z przedmiotu w trakcie dalszej nauki
- wykonuje zadania wymagające podstawowych umiejętności (czasem z pomocą nauczyciela)
- wykazuje słabą znajomość terminologii
- formułuje bardzo powierzchowne wnioski i płytkie oceny wydarzeń i procesów
- nie jest aktywny na lekcjach
- częściowo rozumie polecenia nauczyciela
- zapamiętuje wiadomości konieczne do elementarnej orientacji w treściach danego działu tematycznego i z pomocą nauczyciela potrafi je odtworzyć
- poprawnie, z pomocą nauczyciela rozpoznaje, nazywa i klasyfikuje pojęcia, procesy, zjawiska, dokumenty, postacie z życia publicznego itp.;

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował materiału przewidzianego podstawą programową
- nie zna pojęć związanych z przedmiotem
- nie potrafi odróżnić faktów od opinii
- formułuje błędne oceny i wnioski
- wypowiada się w sposób niekomunikatywny
- popełnia poważne błędy merytoryczne
- nie wykazuje żadnej aktywności na lekcjach
- prezentuje poziom wiedzy uniemożliwiający kontynuację nauki na wyższym szczeblu kształcenia